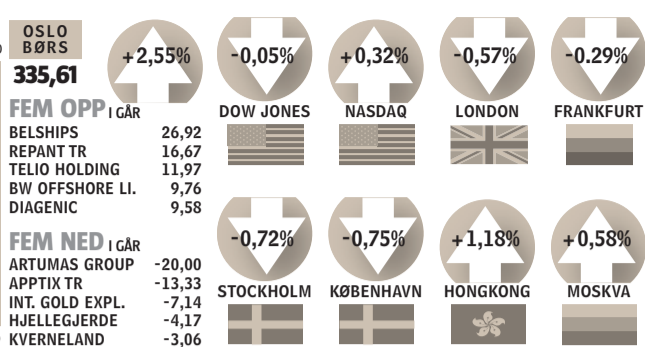
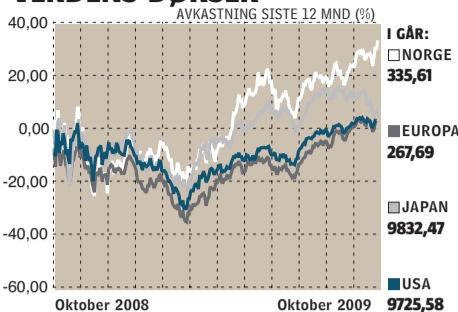

OSLO BØRS HOVEDINDEKS

VERDENS BØRSER

VALUTA

VALUTA	ÅR	ÅR
1 AUD	AUS. DOLLAR	5,11 (5,07)
100 DKK	DANSKE KR.	112,21 (112,36)
1 EUR	EURO	8,35 (8,36)
100 JPY	JAP. YEN	6,40 (6,40)
1 CAD	KAN. DOLLAR	5,35 (5,38)
1 GBP	BR. PUND	9,08 (9,04)
100 CHF	SV. FRANCS	550,79 (552,08)
100 SEK	SVENSKA KR.	80,99 (80,73)
1 USD	US DOLLAR	5,66 (5,69)

©NTB/OBIF/Reuters

Lager biodrivstoff med ny teknologi

MONTERER HOVEDOPPGAVEN: De to tidligere HIB-studentene Frode Wikne, (til v.) og Ørjan Jansen monterer nå produksjonsanlegg for biobrensel på Flesland. De har fulgt teknologiideen fra hovedoppgave til realisering. – Spennende og gøy, sier de.

Biodrivstoff fra trevirke vil snart bli produsert på Flesland. To studenter fra Høyskolen i Bergen har utviklet en helt ny teknologi.

EINAR H.G. SPANG
ØYVIND ALEXANDER ANDERSEN (foto)
einar.spang@bt.no

– Det foregår et kappløp i verden for å finne metoder for produksjon av biobrensel som ikke går ut over matvareproduksjonen. Hundrevis av millioner brukes på utvikling av teknologi. Metoden som er utviklet gjennom ti års forskning ved Høyskolen i Bergen ligger helt i tet, sier daglig leder for bergensbedriften Weyland AS, Petter Bartz-Johannessen.

Bergensbedriften har så langt investert mer enn 40 millioner

kroner i å utvikle teknologien og det nye testproduksjonsanlegget på Flesland. Av dette har Statoil/Hydro bidratt med seks millioner, Innovasjon Norge 8,8 millioner og eierne 6,5 millioner.

Hovedoppgave på HIB

I lokalene på Flesland arbeider Frode Wikne og Ørjan Jansen med sluttmontering av det som for dem startet som en fullført hovedoppgave ved Høyskolen i Bergen (HIB) for et par år siden.

På et bakrom står laboratoriemodellen som er brukt til fremstilling av biobrensel av trevirke. Nå bygges en liten, men moderne fabrikk som skal bevise at teknologien kan brukes også til storskalaproduksjon. Wikne og Jansen er ikke i tvil om at det nye anlegget skal overbevise. Med en kapasitet på to tonn råvare pr. dag skal det gi en dagsproduksjon på

fakta

weyland AS

■ Ble etablert på initiativ av Carl Ragnar Weydahl og Knut Helland i 2001 for å kommersialisere teknologi for fremstilling av etanol av lignocellulose. Teknologien er basert på forskning utført ved Høyskolen i Bergen.

■ Fana Stein & Gjenvinning har lenge vært medeier, og i den senere tid er Sarsia Seed og Sparebanken Vest kommet inn på eiersiden.

650 liter etanol. Fabrikken som nå lages kan enkelt oppskaleres til anlegg for fullskalaproduksjon av over 100.000 tonn råstoff pr. år. Det er teknologiløsninger til slike anlegg bergensbedriften har tenkt å tjene gode penger på i årene som kommer.

Krav om tilsetning

Behovet for biodrivstoff vil øke voldsomt fremover. Regjeringen innførte 1. april 2009 krav om at 2,5 prosent av drivstoffet til veitrafikken i Norge skal være biodrivstoff. Det legges opp til et skjerpet omsetningskrav på 5 prosent fra midten av 2010. Kravene i USA og EU er enda høyere.

Bartz Johannessen mener dagens priser på verdensmarkedet for biobrensel på en halv euro literen gir gode marginer i forhold til den produksjonsteknologien selskapet har utviklet.

SAS-ledelsen ruster til kamp

OSLO: Ledelsen i SAS-konsernet har funnet frem sløsshanskene. De vil bruke dem hvis de mislykkes i å få alle 39 fagforeninger til å tette selskapets kostnadsgap til konkurrentene. SAS' totale passasjertrafikk raste i september med over 14 prosent, og understreket ytterligere den alvorlige økonomiske situasjonen i konsernet. Hvis fagforeningene ikke kjøper SAS-ledelsens sparekrav, kommer selskapet til å begynne å si opp medarbeidere i stor skala. NTB

Listeriabakterie i norsk laks

OSLO: Selskapet Suempol Norge, som driver et lakserøykeri i Polen, har funnet Listeria-bakterien på 20 prosent av den importerte fisken fra Norge. Mattilsynet støtter den polske importøren i at Listeria er et problem i norsk laks. – Vi har gjennom et eget prosjekt avdekket at evnen hos bedriftene til å håndtere listeriaproblemet er dårligere enn det vi kunne ønske, sier fungerende regiondirektør Knut Rønningen i Mattilsynet Midt-Norge til NRK. NTB

Staten tar halve Kjøll-regningen

OSLO: Næringsdepartementet dekker 375.000 kroner for PR-bistand til Berit Kjøll

(bildet) i striden mellom staten og Aker, går det frem av en pressemelding fra departementet. Fakturaen er dobbelt så stor, og dermed sitter statens tidligere styremedlem i Aker Holding igjen med et tilsvarende beløp som hun må dekke selv. NTB

Vil eksportere mer strøm til utlandet

MOLDE: Statnett legger opp til en økt eksport av strøm til utlandet. Samtidig ligger det i Statnetts planer for de kommende årene at det må gjøres et krafttak for å oppgradere sentralnettet. – Det er stor usikkerhet rundt dette, men mest sannsynlig vil investeringene i sentralnettet de kommende ti årene ligge opp mot 40 milliarder kroner, sier kommunikasjonssjef Tor Inge Akselsen i Statnett. NTB